

REPERTORIUM VAN TIJDSCHRIFTLITERATUUR OP HET GEBIED VAN ACCOUNTANCY EN BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

*Verschijnt maandelijks, behalve in augustus.
Samengesteld door de Stichting voor Econo-
misch Onderzoek der Universiteit van Am-
sterdam*

A. ACCOUNTANCY

II. HET ACCOUNTANTSBEROEP

The Accountant's Attitude to Computers

A g a p e y e f f, A. d' — Hoewel het mogelijk is dat over vijf jaar bijna elk behoorlijk bedrijf gebruik maakt van een computer, bestaat de indruk dat de beoefenaren van de accountancy nog niet voldoende open staan voor deze ontwikkeling, welke hun beroep maakt tot een onderdeel van een nieuwe technologie. De accountants kunnen niet volstaan met het vervangen van oude methoden door computers en het handhaven van de gevestigde administratieve procedures, doch zullen moeten erkennen dat radicale wijzigingen in de administratieve organisatie plaatsvinden. Niet alleen dienen zij in deze zin de statutaire beroepsverplichtingen aan te passen, zij zullen nog veel verder moeten gaan en met name op korte termijn moeten zorg dragen voor sterk gespecialiseerde accountants, zowel interne als externe. Mede in verband met de hoge daaraan verbonden kosten, zullen vooral de kleinere en middelgrote accountantskantoren een moeilijke tijd tegemoet gaan.

A II - 1: A III - 3

E 635.451 : E 741.23 : E 738.4

Accountancy, december 1964

B. BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

a. ALGEMENE BEDRIJFSHUISHOUDKUNDE

III. WAARNEMINGSMIDDELEN

Foutenleer en Continuïteit

D r e n t, J. H. — Bij de bepaling van de winst van een onderneming voor de inkomsten- of vennootschapsbelasting kan men, uitgaande van een juiste eindbalans van een boekjaar, voor de vraag komen te staan of men als beginbalans moet nemen de eindbalans van het vorige boekjaar, zoals deze heeft gegolden bij de berekening van de winst van het vorige boekjaar (balanscontinuïteit), dan wel een balans waarop eventuele fouten zijn gecorrigeerd. In het laatste geval gaat men er dus van uit dat de belasting van elk jaar afzonderlijk op feitelijk juiste wijze moet worden bepaald; dit beginsel dat fouten moeten worden hersteld is duidelijk in strijd met het continuïteitsbeginsel. Om deze conflictsituatie op te lossen heeft de Hoge Raad een „hoger” beginsel geformuleerd, nl. het beginsel dat de belasting van de gehele in de loop der jaren met een bedrijf behaalde winst moet worden verzekerd. Na een beschouwing over het continuïteitsbeginsel en het beginsel dat fouten moeten worden hersteld, bespreekt de schrijver, mede aan de hand van jurisprudentie en literatuur, de foutenleer van de Hoge Raad en haar grondslagen alsmede de toepassing bij incidentele fouten, foute stelsels en onjuiste afschrijvingen. Zijn conclusie is dat het in de foutenleer van de Hoge Raad wezenlijk slechts gaat om het beginsel van de balanscontinuïteit en dat de resultaten aanvaardbaar zijn mits enige amenderingen worden aangebracht.

Ba III - 3 : Ba IV - 7

E 771 : E 332.420

De Naamlooze Vennootschap, december 1964

IV. LEER VAN DE KOSTPRIJS EN DE PRIJSVORMING

Kapazitätsausnutzung und Wirtschaftlichkeit - Beitrag zum Begriff der betrieblichen Kapazität

J o h a n n, H. P. — De aanpassing van de bedrijfsgrootte aan de eisen van een dynamische markt is voor een optimale aanwending van de bedrijfscapaciteit en daarmee voor

de efficiëntie van de produktie van grote betekenis. In de praktijk hebben de pogingen om te komen tot een bepaling van de bedrijfscapaciteit door de veelzijdige problematiek van het capaciteitsbegrip nog niet tot algemeen bruikbare resultaten geleid. De afhankelijkheid van de produktiekosten van de bezettingsgraad eist dat men naar een optimale bezetting streeft; daartoe is kennis nodig van de grootte der bedrijfscapaciteit en de afhankelijkheid der produktiekosten ten opzichte daarvan. De schrijver bespreekt aan de hand van literatuur verschillende kwantitatieve capaciteitsbegrippen (maximale, minimale, normale en optimale capaciteit) en wijst ook op een kwalitatieve interpretatie van het capaciteitsbegrip; in de literatuur werd evenwel geen algemeen aanvaarde definitie aangetroffen, noch aanwijzingen ten aanzien van de wijze waarop de totale bedrijfscapaciteit bepaald kan worden. Ook omtrent de afhankelijkheid van de kosten per eenheid van de capaciteitsbezetting vond de schrijver geen eenstemmigheid. Het capaciteitsbegrip is meerdimensionaal. Alleen door omvangrijke empirische onderzoeken en analyse kan het kostengedrag in verband met de bezettingsgraad bepaald worden. Eerst dan kan sprake zijn van efficiënte bedrijfsorganisatie en -leiding met een optimale bezetting der beschikbare produktiemiddelen.

Ba IV - 2c
E 136.323

Industriële Organisatie, december 1964

De marginale kosten op korte en lange termijn

Oort, Prof. Dr. C. J. — Er kleven bezwaren aan de traditionele formulering van de marginale kostenregel, zoals die ook door Prof. Dr. F. Hartog in zijn boek „Toegepaste Welvaartseconomie” naar voren is gebracht. Praktisch blijkt er nl. van een discontinu in plaats van een continu verloop der marginale kosten op korte termijn sprake te zijn. Bij bereiking der capaciteitsgrens is de optimumprijs dan gelijk aan „de” marginale kosten plus een van de vraagintensiteit afhangelende rentopslag. Aan de hand van enige voorbeelden toont Prof. Oort de algemene geldigheid van zijn formulering aan, welke eerder door Prof. Hartog in hetzelfde nummer werd bestreden (naar aanleiding van Prof. Oort's besprekingsartikel in *De Economist* van oktober 1964). De schrijver prefereert de term marginale evenwichtsregel. Na er op gewezen te hebben dat nu duidelijk blijkt dat „de” kostprijs niet als uitsluitende of vrijwel uitsluitende basis voor de aanbiedingsprijs kan gelden en de optimale prijsverhouding bij verbonden produktie geen problemen meer vormt, zet de schrijver enkele hoofdpunten uiteen van de bewijsvoering van zijn stellingen dat de marginale kostenfunctie op lange termijn in het algemeen niet gedetermineerd is en dat deze functie ook geen rol speelt bij de bepaling van het Pareto-optimum. Omdat de totale kosten op lange termijn, vanwege de afhankelijkheid der vraagstructuur en de moeilijkheden bij het toerekenen van de kosten der duurzame produktiemiddelen niet bepaald zijn, zijn ook de hiervan afgeleide marginale kosten ongedetermineerd. Concluderend dat het optimale prijs-, afzet- en investeringsbeleid niet uit de marginale kosten op lange termijn kan worden afgeleid, geeft de schrijver tenslotte enige aanwijzingen hoe deze problematiek dan wel geformuleerd moet worden.

Ba IV - 2d
E 136.232

De Economist, december 1964

Inkoop eigen aandelen in de Wet I.B.

Dijk, Prof. J. E. A. M. van — De schrijver beperkt zich tot de verkoop door een particulier van aandelen aan de n.v. die deze heeft uitgegeven en behandelt in de eerste plaats de elementen waaruit het belastbare voordeel is opgebouwd t.w. verkoopprijs, gemiddeld op het aandeel gestorte kapitaal en aftrekbare kosten. Ten aanzien van de vraag of op de zuivere opbrengst het bijzondere tarief van art. 57 van toepassing is, merkt de schrijver op dat een van de voorwaarden voor gefaciliteerde inkoop - nl. het minimumpakket van meer dan 5% van het nominaal gestorte kapitaal - niet in de wet thuishoort. De wettekst inzake de tweede voorwaarde, die van de blokkeringstijd, laat aan duidelijkheid te wensen over. Ten aanzien van de gevolgen van inkoop van eigen aandelen voor herkapitalisatie, meent de schrijver dat het in verscheidene opzichten zinvol is de voorschriften te beperken tot fiscaal geamortiseerde ingekochte aandelen. Ook komt de vraag aan de orde of het begrip inkoop een meervoudige betekenis heeft. Tenslotte wordt behandeld de samenloop tussen inkoop en aanmerkelijk belang. Alhoewel het belastbare voordeel bij inkoop van eigen aandelen noch voor het geheel noch ten dele een aanmerkelijk belang-winst vormt, is in de Wet I.B. toch enig verband met de aanmerkelijk belang-regeling blijven bestaan; de schrijver bespreekt in dit verband de belastingreductie en de verliescompensatie.

Ba IV - 7
E 332.421.11

Weekblad voor fiscaal recht, 10 december 1964

V. LEER VAN DE FINANCIERING

How to Rate Management of Investment Funds

Treynor, J. L. — In dit artikel wordt een nieuwe methode aangegeven om, onder uitschakeling van de invloed van algemene beursfluctuaties en van uiteenlopende risico-preferenties, de beleggingsprestatie van de leiders van beleggingsmaatschappijen, individuele trust-, pensioen- en beleggingsfondsen vergelijkbaar te quantificeren. Een z.g. karakteristieke lijn geeft voor elk fonds het verband tussen marktrendement en fondsrendement aan en wordt tevens beschouwd als een indicator voor het met het fonds verbonden risico, opgevat als gevoeligheid voor schommelingen. Het blijkt dat consistent met een bepaald niveau van marktrendement voor elk fonds een aantal combinaties van verwacht portefeuillerendement en risico geassocieerd kan worden. De helling van een „portfolio-possibility line” meet de mate waarin individuele beleggers het verwachte portefeuillerendement vergroten als het portefeuillerisico toeneemt en is een directe maatstaf voor de aantrekkelijkheid van een fonds voor de belegger met een aversie tegen risico. Ofschoon de hellingen veranderen als het marktrendement verandert, kan worden bewezen dat de rangschikking van de fondsen naar prestatie onveranderd blijft. Als nieuwe maatstaf voor rangschikking naar prestatie wordt dan voorgesteld de volgorde van snijpunten van karakteristieke lijnen met een bij het bepaalde marktrendement gekozen lijn.

Ba V - 2

Harvard Business Review, januari/februari 1965

E 344 : E 324.22

Herkapitalisatie

Tuk, A. F. — De schrijver bespreekt de beweegredenen om bij herkapitalisatie de inkomstenbelasting te verminderen en om te herkapitaliseren. Op grond van de doorgevoerde herkapitalisaties, op basis van de Wet op de herkapitalisatie 1957, is hij van mening dat de redenen voor herkapitalisaties veeleer gelegen was in persoonlijke redenen van de directeur-groootaandeelhouder, dan in de wens tot beursnotering te komen. Vervolgens worden de herkapitalisatie volgens de Wet van 1957 en de herkapitalisatiemogelijkheden volgens de Wet op de Inkomstenbelasting-1960 in 1965 (krachtens artikel 85) en in 1966 en volgende jaren (krachtens artikel 58, in werking tredend op 1 januari 1966), met elkaar vergeleken. Tenslotte wordt aandacht besteed aan de vraag of er mogelijkheden bestaan om op andere wijze later hetzelfde bedrag of minder aan inkomstenbelasting te betalen dan bij herkapitalisatie in 1965.

Ba V - 8

Weekblad voor fiscaal recht, 10 december 1964

E 345

VI. LEER VAN DE ORGANISATIE

A Shift in the Point-of-Purchase?

Naimark, G. M. — De plaats waar de aankopen gedaan worden is voor de verkoopactiviteit een kritisch punt. De effectiviteit van alle verkoopactiviteiten komt hier tot uitdrukking, het is de laatste fase, waar nog enige invloed kan worden uitgeoefend. De aard en de omvang van de informatiebehoefte van de consumenten en hun bereidheid om op anderen te vertrouwen, bepalen deze plaats waar de definitieve aankoopbeslissingen worden genomen.

De schrijver wijst er op dat een verschuiving plaatsvindt van de winkel naar de woning of het kantoor. Als oorzaken ziet hij onder andere onverschilligheid en gebrek aan kennis van het winkelpersoneel, moeilijkheden bij het parkeren en het gewicht van de aankopen. Ook noemt hij het toenemend aantal eigen merken, de catalogi en de aanwezigheid van de telefoon welke deze verschuiving, die van zeer grote betekenis zal zijn voor alle produktie- en verkoop-organisaties, hebben mogelijk gemaakt.

Ba VI - 9

Marketing, januari 1965

E 021.34 : E 635.341.142.2

Het bestrijden van kleine orders bij groothandel en importeur

Smit, C. A. van der — Door de steeds stijgende lasten in de groothandel en de gecompliceerde orderbehandeling ligt de grens waaronder elke order verliesgevend is, in het algemeen bij een bedrag van ca. f 50,—. Om uitschakeling op de weg van producent naar consument tegen te gaan, dient de groothandel de onrendabele bedrijfsactiviteiten te bestrijden, met name vooral de onrendabele orders. De schrijver licht dit toe uit eigen ervaring in een technische handelsonderneming. Ter sanering werden de volgende maatregelen genomen: verhogen van het prijsniveau van kleine orders, verkoop meer richten op grotere objecten, verzoek aan afnemers om kleine orders te combineren en tenslotte door

middel van publikaties. Drie jaar na de aanvang der actie was het aantal facturen beneden f 50,— gedaald van bijna 59% tot ruim 35%.

Het gevaar dat de technische groothandel als detailhandel wordt gebruikt, blijft volgens de schrijver steeds bestaan. De strijd tegen de kleine orders heeft dus een permanent karakter en dient dan ook een onderdeel van het beleid te vormen; zij moet vooral ook gericht zijn tegen de onrendabele afnemers, welke uitsluitend kleine orders inzenden. Indien deze klanten hun orders niet willen of kunnen combineren, blijft slechts de keus over van levering tegen contante betaling (winkelorders) of een zodanige bijslag te berekenen dat de prijs zeer onaantrekkelijk wordt. Aan het artikel werd door de redactie een desbetreffend literatuuroverzicht toegevoegd.

Ba VI - 9 : Ba VI - 13
E 635.342.21 : E 643.01

Inkoop, januari 1965

Industrial goods - a problem of attitude

Morgan Rees, D. — Ten onrechte nemen vele Britse industriëlen nog de houding aan, als zou marktonderzoek, verkoop- en distributiebeleid e.d. uitsluitend een zaak zijn voor de producenten welke produkten rechtstreeks door de finale consumenten worden gekocht, zoals voedingsmiddelen. Deze onjuiste opvatting ten aanzien van de verkoop van produktiemiddelen spruit volgens de schrijver mede voort uit de afwijkende koopmotieven (meer rationeel of meer emotioneel) en de afwijkende verkoopbeleid (persoonlijke benadering of massale verkoopbevordering). In de produktiemiddelenindustrie meent men, ten onrechte, dat de schetsmatige kennis van de klanten en de afzetmarkten voldoende is voor het behoud van de bestaande afzet en het invoeren van nieuwe produkten. Marketing wordt nog veelal beschouwd als een aanhangsel van de directe verkoopactiviteiten in plaats van een door de topleiding geïnspireerde en gecoördineerde activiteit van technische, commerciële en financiële bedrijfsleiders met het doel nieuwe afzetmarkten te vinden voor bestaande produkten en de optimale afzetmogelijkheden te onderzoeken voor nieuwe produkten. Overigens zou een dergelijke conceptie reeds nut afwerpen door het doen dalen van de veelal zeer hoge misluktingsgraad (tot 80%) bij nieuwe produkten. De schrijver bespeurt enige verbetering in de gesignaleerde houding, vooral onder invloed van de in Engeland gevestigde Amerikaanse industrie.

Ba VI - 12
E 641.25 : E 635.231

The Manager, december 1964

Waarde-analyse

Het decembernummer van Inkoop is in hoofdzaak gewijd aan enkele aspecten van de waarde-analyse, waarbij, naast een inleidend artikel door L. D. Miles („Vader van de waarde-analyse”), o.a. de rol van de inkoop wordt behandeld alsmede enkele praktijkvoorbeelden. Tevens is in deze serie, welke in volgende nummers wordt voortgezet, een literatuuropgave over de waarde-analyse opgenomen.

Ba VI - 13
E 643.0

Inkoop, december 1964

Management Under the Microscope

Stewart, G. — Met het steeds groter worden van de onderneming neemt ook de afstand tussen de directie en degenen die haar beleid moeten realiseren, de onderdirecteuren, toe. De verslechtering van het contact maakt het de directie niet alleen steeds moeilijker om tot een kritische beoordeling van de uitvoerende werkzaamheden te komen, maar leidt tevens tot een vervorming van haar beleid. Voor een afdoende oplossing zijn budget- en kostencontrole niet voldoende, maar is bovendien een interne accountantsafdeling noodzakelijk, welke tezamen met andere deskundigen namens de directie waarneemt en aan haar rapporteert. De schrijver geeft een omschrijving van de eisen welke aan de persoon en de taak van de interne accountant gesteld moeten worden. Met betrekking tot de persoon van de interne accountant merkt hij op dat een tactvol optreden en geschiktheid om met anderen te kunnen samenwerken, beslist noodzakelijk zijn.

Het controle-programma moet diversiteit en flexibiliteit vertonen. De routine-controlewerkzaamheden kunnen aanzienlijk worden verminderd door toepassing van „internal check systems”. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de eisen van een goed rapport, waarbij ook de betekenis van mondeling rapporteren vermeld wordt en gewezen wordt op de wenselijkheid de rapporten op korte termijn te bespreken. Hoewel de kosten van een interne-accountantsafdeling niet gering zijn, vormt de daardoor mogelijke regelmatige en objectieve voorlichting aan de directie een essentieel deel van het moderne bedrijfsbeheer.

Ba VI - 16 : A III - 4
E 641.223.11 : E 741.23

Accountancy, december 1964

Control or Confusion?

Richmond, H. J. — De schrijver is het niet eens met de heersende opvatting dat de mensen niet meer kunnen of willen werken. Veeleer liggen de oorzaken van onvoldoende productiviteit bij onvoldoende leiderschap, mede door de gebrekkige beleidsinformatie. Een eerste vereiste is derhalve het ontwikkelen en uitvoeren van een beleidsinformatienetwerk, gebaseerd op een bedrijfsbeleid dat zich primair richt op „het belangrijke en het uitzonderlijke” (Control by Importance and Exception). In een negental punten werkt de schrijver de potentiële voordelen van een dergelijk informatie-netwerk uit, o.a. aandacht schenkend aan een meer effectieve „papierstroom” door het bedrijf, ontdaan van onnodige en duplicerende rapporten, overzichten en dergelijke. Bovendien kunnen aanmerkelijke kostenverlagingen bereikt worden.

Ba VI - 16 : Ba III - 1
E 641.223.12

Financial Executive, december 1964

The President and Corporate Planning

Mace, M. L. — De schrijver betoogt in dit artikel dat de ondernemingsplanning een onscheidbaar deel van de taak van de topleiding vormt. De organisaties worden geconfronteerd met voortdurende veranderingen en de leiding bij de aanpassing van de ondernemingsactiviteiten aan de veranderende omgeving dient van de topfunctionarissen te komen. Na een bespreking van twee fundamentele functies, welke absoluut hun actieve leiding vragen, te weten een realistische beschouwing van de bestaande productieprogramma's, afzetmarkten en concurrentiepositie en de vaststelling van de ondernemingsdoelstellingen, wordt, geïllustreerd met praktische voorbeelden, aandacht besteed aan de fundamentele bestanddelen van een planning-programma. Vervolgens kan het programma in zijn geheel worden gezien en worden beoordeeld in hoeverre de deelplannen adequaat zijn; hierbij spelen de houding, persoonlijke wensen en aspiraties van de topleiding een belangrijke rol, zoals met enkele voorbeelden wordt aangetoond. Tenslotte moeten de doelstellingen voor de onderneming worden vastgesteld; dit kan gedelegeerd worden aan een groep functionarissen, maar eist toch de actieve medewerking van de topleiding. De inschakeling van externe adviseurs is mogelijk. Veel voorbereidend werk kan worden gedaan door ondergeschikten in de organisatie, een planningbureau of een afzonderlijke planningstaf. Uitvoerig worden functies en noodzakelijke eigenschappen van deze staf besproken. De topleiding houdt evenwel een belangrijke taak op planninggebied, vooral ook omdat elk planningprogramma flexibel is en afwijking daarvan na zorgvuldige bestudering mogelijk is. Bij het artikel bevindt zich als bijlage een overzicht van posten die in een rapport bevattende een voorspelling voor de komende vijf jaren, kunnen worden opgenomen.

Ba VI - 16 : Ba VI - 19
E 641.221 : E 641.231.1

Harvard Business Review, januari/februari 1965

Planning

In een tweetal bedrijfseconomische periodieken werd onlangs uitvoerig aandacht geschonken aan het onderwerp van de planning, in het bijzonder van die op lange termijn. In het hieronder genoemde Maandblad komen o.a. beschouwingen voor in verband met het bedrijfs- en investeringsbeleid, terwijl tevens wiskundige en psychologische aspecten aan de orde komen. Het desbetreffende T.E.D.-nummer geeft verslagen van de tijdens de zg. Najaars-Efficiencydagen 1964 gehouden voordrachten, waarbij o.a. sociaal-economische en sociologische aspecten van de planning worden behandeld, alsook de betekenis in deze van de computer. De verkoopmarkt krijgt in beide periodieken eveneens enige aandacht.

Ba VI - 19 *Maandblad voor Bedrijfsadministratie en -organisatie en Tijdschrift voor Efficiëntie en Documentatie, beide januari 1965*
E 641.231.1

Wat doet een programmeur?

Nielen, Ir. G. C. — Op de weg die bewandeld moet worden om van een gegeven probleem te komen tot de oplossing daarvan met behulp van een gegeven computer, kunnen drie trajecten worden onderscheiden waarbinnen de taak van de programmeur moet worden gevonden: 1e het systeemontwerp 2e het schrijven van de instructies 3e het vertalen en invoeren. De schrijver richt zijn aandacht in eerste instantie op het tweede traject.

Het programmeren in engere zin kan worden gedefinieerd als het schrijven van de instructies met behulp waarvan de computer de opdrachten kan uitvoeren welke voor het verrichten van zijn functies noodzakelijk zijn. Door toepassing van de resultaten van het automatisch programmeren kunnen deze instructies geschreven worden in een vorm die nauw bij de menselijke manier van instrueren aansluit. Hoe de instructies van de programmeur er in concreto uit moeten zien, hangt af van de eisen die de verschillende omwerkingsprogramma's stellen.

Met betrekking tot het eerste traject is het de taak van de programmeur te bepalen hoe de gegeven apparatuur het meest doelmatig kan worden gebruikt. Hiertoe dient hij bekend te zijn met de externe mogelijkheden van de computer en is bovendien een gedegen kennis van de te hanteren media als ponsband, ponskaart en magnetische band vereist.

Tenslotte merkt de schrijver op dat voor de taak van de programmeur geldt, wat in het algemeen over automatisering kan worden gesteld, n.l. dat naarmate een beter begrip van de eigen taak wordt gevormd, de computer meer van die taak zal kunnen overnemen.

Ba VI - 19

Doelmatig Bedrijfsbeheer, oktober 1964

E 642.331.1

Die Entstehung von Zwischenlagerungen in Industriebetrieben

Männel, W. — De aanwezigheid van voorraden nog verder te verwerken of te bewerken grondstoffen of halffabrikaten wijst geenszins altijd op een ondoelmatige organisatie van de produktie. Weliswaar gaat een dergelijke tussenvoorraad met extra kosten gepaard, doch het is zaak deze af te wegen tegen de mogelijke voordelen, met name kostenbesparingen. Door het invoegen van tussenvoorraden worden de opeenvolgende produktiefasen zowel in de tijd als qua hoeveelheid produkt van elkaar onafhankelijk, waardoor in elke produktiefase de meest gunstige seriegrootte en andere optimale produktieverhoudingen kunnen worden bereikt. De schrijver werkt deze gedachte uit aan de hand van twee analyses naar de oorzakelijke factoren van tussenvoorraden, n.l. bij voortbrenging van één (deel)produkt en bij afwisselende voortbrenging van meerdere (deel)produkten. Aan het artikel is een uitvoerige literatuurlijst toegevoegd.

Ra VI - 19 : Ba VI - 20

Industrielle Organisation, 1965 nr. 1

E 641.23

Systematische Lagerplanung

Favarger, M. — In dit artikel behandelt de schrijver de methode van het plannen van opslagruimten. In zijn inleiding wijst hij er op dat de planning van de voorraad en van de voorraadruimte de twee factoren zijn die in principe de omvang van de totale voorraadkosten bepalen. Hij beperkt zich tot het vermelden van enkele aspecten van de ruimte-planning en ziet het scheppen van de voorwaarden waaronder een economisch beheer mogelijk is, als doel ervan. De door de schrijver genoemde voorwaarden hebben betrekking op de vestigingsplaats, het gebouw, de gebruiksmogelijkheden en de flexibiliteit. Hierna worden enkele ontwikkelingen ten aanzien van opslagruimten besproken; genoemd worden het verplaatsen van de opslagruimten naar het platteland, de centralisatie van de voorraden, de tot het uiterste beperkte uitrusting en de toenemende hoogte van de gebouwen, alsmede het gebruik van nieuwe hulpmiddelen. Vervolgens wordt gewezen op enkele fasen die de planning zal moeten doorlopen. De schrijver toont het belang van zowel juiste als tijdige planning met enkele voorbeelden aan. Tenslotte merkt hij op dat het plannen van de opslagruimte geen confectie maar maatwerk is.

Ba VI - 20

Industrielle Organisation, december 1964

E 642.333

VII. LEER VAN DE ARBEIDSVOORWAARDEN

De vermogensaanwasdeling in sociaal-ethisch licht

Rhijn, M r. A. A. van — Het rapport van de drie samenwerkende vakcentrales heeft tot nu toe nog voornamelijk economische commentaren gehad, terwijl juist ethische motieven een grote stimulans zullen moeten vormen. De schrijver noemt als voornaamste motieven de noodzakelijkheid van meer evenwichtige vermogensverhoudingen en het bieden van de gelegenheid aan de werknemer zich verantwoordelijk te voelen voor de gang van zaken in het produktieproces. De tegen vermogensaanwasdeling geopperde bezwaren vormen slechts een onderdeel van een veel algemener probleem, n.l. het leren leven met de welvaart. De schrijver merkt op dat in ons land sociaal-ethisch nog maar heel weinig over de vermogensaanwasdeling is gezegd, in tegenstelling tot het buitenland, zowel in rooms-katholieke als in protestantse kringen.

Ba VII - 3

Sociaal Maandblad Arbeid, december 1964

E 641.216.3

Erratum

In het februari/maartnummer van deze jaargang, blz. 119, 4e regel van boven in het artikel van T. Kinning, gelieve men i.p.v. „maatschappen” te lezen „maatschappijen”.